

Wykluczenie seniorów

społeczne

19 maja 2017

Główny Urząd Statystyczny przedstawił dane na temat warunków życia seniorów w Polsce. Dane pochodzą z wieloaspektowego badania ankietowego gospodarstw domowych „Badanie spójności społecznej”, zrealizowanego przez Główny Urząd Statystyczny w pierwszej połowie 2015 r. na reprezentatywnej próbie prawie 14 tys. mieszkańców Polski w wieku co najmniej 16 lat.

Z raportu wynika, że obecnie sytuacja materialna seniorów (osób w wieku 65 lat i więcej) jest zbliżona, a nawet nieco lepsza niż w całej populacji. Poniżej granicy ubóstwa dochodowego (próg ubóstwa przyjęto na poziomie 60% mediany dochodu) żyje 12% seniorów i 16% Polaków w wieku ponad 16 lat. Zbliżone odsetki osób w obydwu kategoriach w 2015 roku żyły w ubóstwie warunków życia i ubóstwie braku równowagi budżetowej.

Nieco mniej seniorów niż mieszkańców całej populacji żyło natomiast powyżej wskaźnika wysokich dochodów (tych, których miesięczny dochód był wyższy niż 167% mediany) – dotyczyło to 11% seniorów i 15% osób w wieku 16+. Po 22% osób w obydwu grupach miało dobre warunki życia, zaś o 2 pkt proc. mniej seniorów niż wszystkich mieszkańców Polski miało dobrą sytuację budżetową (21% i 23%)

Znacznie gorzej wyglądają warunki życia osób starszych w prawie wszystkich kategoriach dotyczących jakości życia i partycypacji w kulturze. 30% seniorów oceniło swój stan zdrowia jako zły lub bardzo zły, a takich samych osób w grupie 16+ było tylko 11%.

Osoby starsze gorzej znają języki – 25% z nich zadeklarowało znajomość co najmniej jednego obcego języka. Wśród osób 16+ było to 46%. Seniorzy nieznacznie mniej czytali książek – w ciągu trzech miesięcy poprzedzających badanie co najmniej

jedną książkę przeczytało 40% z nich, a w populacji 16+ 46%. Nieco mniej seniorzy czytają też gazet – 64% i 66%.

Osoby starsze są wykluczone informacyjnie. Wśród seniorów tylko 18% osób korzystało z komputera co najmniej raz w tygodniu, a w grupie 16+ aż 64%. Aż 75% seniorów nigdy nie korzystało z komputera, zaś w grupie 16+ było to 28% osób. Seniorzy rzadziej też chodzą do kina (18% i 51%), do teatru lub na koncerty (18% i 31%), jak też na zwiedzanie muzeów lub wystaw sztuki (19% i 28%).

W wolnym czasie seniorzy rzadziej chodzą do czytelní, biblioteki (15% i 26%), na mecze, zawody sportowe (9% i 31%), na dyskoteki, dancíngi, zabawy taneczne (5% i 34%). Seniorzy równie¿ rzadziej uprawiają sporty (co najmniej raz w miesiącu 14% i 36%), chodzą na spacerý i odpoczywają na świe¿ym powietrzu (71% i 74%), słuchają nagrań muzycznych (39% i 68%), oglądają filmy na DVD, Blu-ray, z magnetowidu lub przez Internet (11% i 48%), zajmują się hobby, np. majsterkowaniem dla przyjemności, fotografią, muzykowaniem (24% i 36%).

Seniorzy te¿ rzadziej ni¿ wszystkie osoby w wieku 16+ wyjeżdżają poza miejsce mieszkania. Wśród seniorów 29% osób w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie wyjechało na co najmniej 5 dni, Wśród osób 16+ było to 44% osób.

Nieco wy¿szy odsetek seniorów ni¿ wszystkich osób dorosłych oglądał telewizję (ponad 4 godziny dziennie 34% i 20%) oraz słuchał radia (25% i 23%).

Seniorzy rzadziej palą tytoń (13% i 25%) i piją alkohol (co najmniej raz w miesiącu 24% i 47%).

Seniorzy silniej od wszystkich osób dorosłych odczuwają związek ze swoją miejscowością zamieszkania (96% i 92%), z ludźmi z sąsiedztwa i okolicy (85% i 77%) oraz z parafią, zborem (79% i 65%). Natomiast rzadziej biorą oni udział w wydarzeniach organizowanych w miejscu zamieszkania (9% i 13%) oraz mają mniejsze poczucie bezpieczeństwa w miejscu

zamieszkania (bardzo zagrożonych czuje się 18% seniorów i 12% osób 16+).

Osoby starsze mają też o wiele niższy kapitał rodzinny (wsparcie duchowe i materialne u rodziny – 13% i 28%), towarzysko-sąsiedzki (21% i 27%). Natomiast seniorzy bardziej ufają sąsiadom (79% i 73) oraz osobom nieznanym (47% i 39%). Zaufanie do najbliższej rodziny i przyjaciół jest w obydwu grupach bardzo wysokie (ponad 90%) i prawie identyczne.

Seniorzy rzadziej niż osoby 16+ działają w organizacjach świeckich i religijnych (13% i 15%), w samych świeckich (4% i 7%), a w samych religijnych w tym samym stopniu (po 6%).

Osoby starsze częściej są głęboko wierzące (23% i 10%), ale całość dorosłej populacji częściej mówi o sobie jako po prostu wierząca (65% i 70%). Wśród seniorów jest mniej osób niezdecydowanych/poszukujących w sprawach religii, obojętnych i niewierzących (12% i 20%). Seniorzy częściej uczestniczą w mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych (co najmniej raz w miesiącu 78% i 67%) oraz częściej się modlą (prawie codziennie 64% i 40%), więcej z nich jest bardzo zaangażowanych religijnie (11% i 7%).

Dla obydwu grup największe znaczenie wśród deklarowanych wartości mają zdrowie, rodzina i szczęście rodzinne, uczciwość, szacunek u innych ludzi, poczucie bycia przydatnym, potrzebnym – we wszystkich tych kategoriach blisko 90% lub ponad traktuje te wartości jako mające duże lub bardzo duże znaczenie. Znacznie niżej są usytuowane pieniądze i praca zawodowa, przy czym w obydwu tych kategoriach dla seniorów są to rzeczy mniej ważne.

Seniorzy deklarują mniejsze zadowolenie od wszystkich osób dorosłych odnośnie subiektywnego zadowolenia odnośnie sytuacji rodzinnej (69% i 77%), relacji z innymi ludźmi (79% i 84), sytuacji finansowej (35% i 37%), materialnych warunków życia (55% i 57%), zdrowia (29% i 60%). Większą satysfakcję seniorzy

wykazują jedynie z ilości wolnego czasu (85% i 62%), spędzania wolnego czasu (64% i 61%) oraz miejscowości zamieszkania (80% i 76%). Łącznie zadowolonych z życia jest 73% seniorów i 78% osób 16+. Seniorzy deklarują też wyraźnie niższe poczucie optymistycznego widzenia przyszłości (50% i 66%), poczucia sensu w życiu (56% i 67%). Mniej z nich nie doświadcza symptomów złego samopoczucia (38% i 60%).

Autorstwo: Piotr Szumlewicz

Źródło: Lewica.pl